

KERK & Leven

51

2022

WEEKKRANT

21 DECEMBER

JAARGANG 83

EDITIE 1268

PE MARTA EN MARIA SINT-KRUIS

WWW.KERKENLEVEN.BE

P900720 | AFGIFTEKANTOOR: 2099 ANTWERPEN X | AFZENDER: HALEWIJNLAAN 92 - 2050 ANTWERPEN

KERSTMIS

Is er plaats in de herberg

(c) Andreas Böhm via Pixabay

"Een Heiland is u geboren", verkondigt de engel aan de herders. Nieuwe toekomst, nieuwe hoop klinkt bij de geboorte van Jezus: Hij zal heil brengen. In opvallend contrast met deze boodschap lezen we in hetzelfde verhaal bij Lucas ook: "Er was voor hen geen plaats in de herberg".

Waarom was er voor hen geen plaats in de herberg? Het evangelie geeft daarop geen antwoord. Wel heeft de volksdevotie daar verschillende redenen aan gereikt. Er was geen plaats voor hen omdat de mensen niet gestoord wilden worden, omdat aan die arme mensen niets te verdienen was, of omdat men dacht: "anderen kunnen deze sukkelaars beter helpen".

Eigenlijk toch vreemd dat er voor Maria en Jozef in de herberg geen plaats was. Een herberg staat toch open voor iedereen, ze staat langs de weg om mensen te bergen, ze wil toch aan mensen die onderweg zijn, een dak boven hun hoofd geven.

Als God in Betlehem verschenen was in al zijn heerlijkheid, dan hadden de deuren ongetwijfeld wel wijd opengestaan. Maar Hij kwam onder de gedaante van arme mensen, daarom bleven de deuren waarschijnlijk gesloten.

Is er sindsdien veel veranderd is? Als God in de Kerstnacht bij ons aanklopt in de gestalte van een mens in nood, zullen onze deuren zich openen of houden we zich dicht? Zou Hij zich aankondigen in pracht en praal, ja, dan zou Hij waarschijnlijk in onze wereld nog welkom zijn. Maar de weg van God naar de mensen is nog niet veranderd, ook nu nog komt Hij in de gestalte van mensen in nood. Laat ons hart zich dan raken of sluit het zich af?

God zoekt een herberg in ons hart. Hij zal wel geen deuren intrappen, geen sloten forceren. Hij staat aan de deur van ons hart en klopt. Als wij open-doen zal Hij binnenkomen met zijn vrede.

Als wij de deur gesloten houden, kan Hij niets anders dan voorbijgaan.

Als wij God geen plaats geven in ons hart zal Hij niet ten einde raad zijn, maar zijn wij, mensen, ten einde raad. Dan heeft niet God, maar wij geen thuis meer. Wij staan dan buiten de deur. Veel hangt er voor ons van af of wij ons geborgen weten in Gods liefde, of wij bij God zelf thuis mogen zijn, of dat wij rusteloos op tocht zijn, op zoek naar ik weet niet wat.

God is nog steeds op zoek naar een herberg: voor straatkinderen, die als waardeloos beschouwd, her en der in onze wereld doodgeschoten worden; voor vluchtelingen, her en der in ons land; die zoeken naar een veilige thuis; voor arme mensen, her en der in onze stad en buurt, die dromen van een betere, menswaardige toekomst; voor zieke mensen en bejaarden, her en der in onze buurt, die wachten op een bezoek of zoeken naar iemand die een beetje tijd voor hen heeft; voor mensen, her en der in onze straat, die misschien wel een dak boven hun hoofd hebben, maar geen genegenheid, geen nabijheid, geen warmte ervaren.

Als wij voor hen ons hart durven openen, dan wordt de wereld, veraf en dichtbij, ongetwijfeld heel wat minder onherbergzaam.

Zo wenst God zelf in deze kersttijd de vrede toe aan alle mensen van goede wil. Van mijn goede wil hangt het tenslotte af, of ik binnen in Gods liefde geborgen mag zijn, door zijn licht omgeven mag worden en door zijn liefde geraakt kan zijn.

Of dat ik nog buiten sta in de kou, omdat ikzelf geen herberg wil zijn voor mensen die in de kou staan.

Met een tekst van Antoon Vandeputte wens ik je zalige Kersttijd!
Carmino
pastoor P.E. Effeta

Met Kerstmis doorbreekt God de langste, koudste en donkerste nacht.

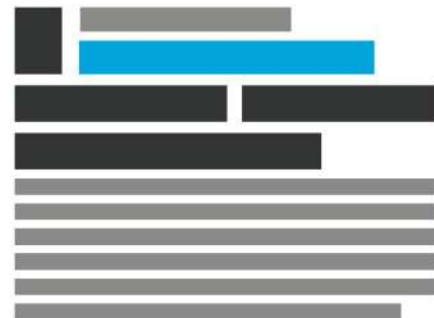
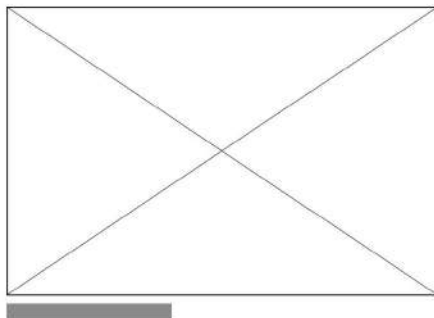
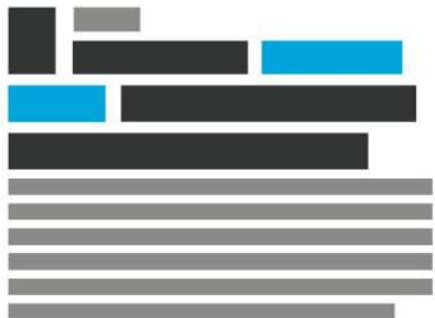
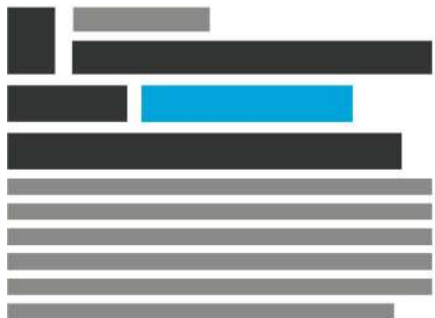
De LANGSTE nacht voor mensen op zoek naar een plaats om hun kind een levenskans te geven maar overal de deur worden gewezen door mensen bevangen door eigen zekerheden.

De KOUDSTE nacht voor mensen op zoek naar een woonplaats in een overgereguleerde wereld waar het juiste papier bepaalt of je recht hebt op onderdak en eten.

De DONKERSTE nacht voor mensen opgesloten in hun paleizen van knusheid, comfort en overdaad waar menselijkheid ontbreekt en eigenbelang primeert.

Met Kerstmis had God genoeg aan één ster om die nacht te doorbreken en mensen te loodsen naar een nieuwe morgen.

't Is weer Kerstmis, ga toch eens naar buiten en zie of diezelfde ster niet schittert in deze nacht en ook jou wil brengen naar een nieuwe morgen.

Colofon

DIENST PAROCHIEBLADEN
Halewijnlaan 92, 2050 Antwerpen
03 210 08 30
dienst.parochiebladen@kerknet.be

ALGEMENE REDACTIE
Halewijnlaan 92, 2050 Antwerpen
03 210 08 40
redactie.kerkenleven@kerknet.be
secretariaat.kl@kerknet.be
www.kerkenleven.be

PUBLICITEIT
Trevi plus bvba
Meerlaan 9, 9620 Zottegem
09 360 48 54 • fax 09 367 49 88
katrien.lannoo@treviplus.be
www.treviplus.be

Copyright
Alle teksten, foto's en beeldmateriaal uit **KERK & Leven** zijn auteursrechtelijk beschermd. Zonder toestemming van de uitgever mogen ze op geen enkele wijze worden verspreid. De uitgever is niet verantwoordelijk voor de inhoud van de advertenties. Lezersbrieven moeten naam en adres vermelden. De redactie behoudt zich het recht teksten in te korten of te weigeren. **KERK & Leven** is een uitgave van Kerk en Media vzw

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER
Herman Cosijns

Diocesane redactie Brugge
Liselotte Anckaert, 050 44 49 50,
liselotte.ancaert@kerknet.be
Bertrand Goethals, 09 225 16 26,
bertrand.goethals@kerknet.be
Potterierei 72, 8000 Brugge

Plaatselijke redactie en abonnementen
Rekeningnummer:
BE22 4752 0671 0147
Pastorieweg 15

Foto's Kerk en Leven
Alle foto's zijn genomen door eigen medewerkers

Hugo Pieters, pastoor-moderator
Federatie Sint-Kruis
Brieversweg 332
tel./fax: 050 35 55 78
federatiesintkruis@gmail.com

Wilfried Desrumaux, diaken
Kastanjelaan 4
tel. 050 35 83 54
wilfried.desrumaux@telenet.be

Bart Verhelle, diaken decanaat
Moerkerkse Steenweg 391
tel. 0492 316 993
bart.verhelle@live.be

Lien Lecompte
Parochieassistente federatie Sint-Kruis
0477 09 13 49
kerkenlien@gmail.com

Federaal rekeningnummer:
BE77 7510 0283 2642

Secretariaat
Sint-Thomas van Kantelberg
Brieversweg 332
Dinsdag van 9.30 tot 11.00 uur
Vrijdag van 9.30 tot 12.00 uur
tel./fax 050 35 55 78
federatiesintkruis@gmail.com

Secretariaat H. Kruisverheffing
Pastorieweg 15
Maandag van 9.30 tot 11.30 uur
tel. 050 35 45 84
hkruisverheffing@gmail.com

VIERINGEN EN DIENSTEN

Liturgische vieringen

HK = HEILIGE KRUISVERHEFFING
ST = SINT-THOMAS VAN KANTELBERG

Zaterdag 24 december in ST Kerstavond
18.00 u. Eucharistieviering voor een overledene.

Zondag 25 december in HK
10.30 u. Eucharistieviering voor een overledene.

Dinsdag 27 december in Klooster HK.
18.00 u. Eucharistieviering voor een overledene.

Woensdag 28 december in ST
08.30 u. Eucharistieviering voor een overledene.

Woensdag 28 december in HK
09.00 u. Morgengebed
Getijdengebed in de kapel.

Donderdag 29 december in klooster HK
18.00 u. Eucharistieviering voor een overledene.

Vrijdag 30 december in ST
08.30 u. Eucharistieviering voor een overledene.

Zaterdag 31 december
Er is geen eucharistieviering.

Zondag 1 januari in ST
10.30 u. Eucharistieviering voor een overledene.
De omhaling is bestemd voor de "Jonge Afrikaanse kerken".

Uit de liturgische kalender

Zondag 25 december:
Kerstmis: 'geboorte van de Heer':
Heden is ons een redder geboren
(Lc.2,1-14).

Begin van de Kersttijd (witte kleur in de liturgie).

Maandag 26 december:
H. Stefanus, diaken en eerste martelaar:

Alles wat wij weten over de eerste martelaar voor Christus, is verhaald in het 6de en 7de hoofdstuk van de Handelingen. Zijn getuigenis van de verrezen Heer is voor de kerk een lichtend en bemoedigend voorbeeld. Hij is gekozen als eerste van de zeven diakens die de apostelen helpen met hun materi-

eel dienstwerk. In het bijzijn van de apostel Paulus wordt hij gestenigd.

Dinsdag 27 december:
H. Johannes, apostel en evangelist:
De apostel Johannes leeft in de intimiteit van de Heer die hem bij de Jordaan roept om Hem te volgen. Hij is aanwezig bij de gedaanteverandering, bij de opwekking van het dochttertje van Jairus en in Getsemané. Hij wordt vereenzelvd met de leerling die Jezus liefheeft en aan de borst van de Heer mag aanleunen tijdens het laatste avondmaal én met de leerling onder het kruis aan wie Jezus zijn moeder toevertrouwt.

Woensdag 28 december:
HH. Onschuldige Kinderen:
Onschuldige kinderen worden gedood door Herodes omwille van de pasgeboren Koning der Joden.

Donderdag 29 december:
H. Thomas Becket, bisschop en martelaar:
Thomas is kanselier (12de eeuw) van Engeland als koning Hendrik II hem tot aartsbisschop van Canterbury laat verkiezen. Hij verdeeld met vuur de rechten van de kerk die de koning zich wilt toeëigenen. Daarom moet hij vluchten. Bij zijn terugkeer in Canterbury wordt hij door familie van de koning vermoord.

Vrijdag 30 december:
H. Familie, Jezus Jozef en Maria:
Vlucht naar Egypte (Mt. 2, 13-15, 19-23).

Zaterdag 31 december:
H. Silvester I, paus:
Silvester, tot paus gekozen nadat Constantijn de vrijheid van godsdienst afkondigt door het edict van Milaan, bestuurt de kerk gedurende 21 jaar. Hij is getuige hoe het christelijk geloof in alle rangen van de maatschappij doordringt, maar maakt helaas ook de crisis door die ontstaat door de ketterij van Arius, die de godheid van Christus loochent. Hij sterft in 335.

Leven op en rond de parochies

LITURGISCHE VIERINGEN
De eucharistievieringen gaan door volgens de raadgevingen van de Nationale Veiligheidsraad.

SECRETARIATEN
Sint-Thomas van Kantelberg
Brieversweg 332
Dinsdag van 9.00 tot 11.00 uur
Vrijdag van 9.00 tot 12.00 uur
050 35 55 78
federatiesintkruis@gmail.com

Heilige Kruisverheffing
Pastorieweg 15
Maandag van 09.30 tot 11.30 uur
050 35 45 84
hkruisverheffing@gmail.com
U kunt ook veel informatie vinden

op onze website
www.parochiessintkruis.be

OPEN KERKEN
De kerkgebouwen zijn open voor persoonlijk gebed en bezinning.
Heilige Kruisverheffing:
dagelijks van 09.30 uur tot 17.00 uur.
Sint-Thomas van Kantelberg:
elke woensdag van 14.00 tot 15.00 uur.

WE VERWELKOMEN IN ONZE GEMEENSCHAP
Felix Vanbekbergen, gedoopt op 11 december in de Heilige Kruisverheffing.

PAROCHIAAL ZANGKOOR
Repetitie **elke 1ste en 3de woensdag om 19.00 uur** in het klooster.

FACEBOOK
Neem en kijkje op de facebookpagina van onze federatie - je hoeft daarvoor geen profiel te hebben of aan te maken - op de pagina <https://www.facebook.com/Federatie-Sint-Kruis-110030777310715>

Nog leuker zou zijn als je aanklikt dat je de pagina leuk vindt. Om deze pagina "op te leuken" zijn alle tips of weetjes van Sint-Kruis welkom. Indien zinvol voor onze gemeenschap, plaatst parochieassistente Lien ze dan op fa-

cebook. Ook foto's van activiteiten van de verschillende werkgroepen zijn leuk. Stuur alles door naar kerkenlien@gmail.com.

Wel opletten als u foto's doorstuurt. In verband met de wet op de privacy is het belangrijk dat al wie op de foto staat akkoord is om die op facebook te zetten. Dus wil dit er zeker bij vermelden dat Lien dit duidelijk weet.

Herabonneren Kerk en Leven

Het wordt nu wel heel dringend om uw abonnement op Kerk en Leven van uw Pastorale Eenheid (PE) Maria en Marta Sint-Kruis te vernieuwen.

Wij bieden u volgend jaar 48 nummers voor de prijs van 50 euro.
U kunt ook een steunabonne-

ment nemen aan 60 euro. Gewoon doen dus!

Hoe herabonneren?
U schrijft het bedrag van minstens 50 euro (of 60 euro als steun) over op rekeningnr. BE22 4752 0671 0147 van Parochieblad Sint-Kruis.

U betaalt liever contant?
Dan kunt u geld + naam + adres in een omslag deponeren in de brievenbus van de pastorie: Brieversweg 332 of Pastorieweg 15.
Ook kunt u het geld + naam + adres in een omslag na de eucharistieviering afgeven aan de pastoor.

Kerstsamenzang 'U zijt wellekome'

Maandag 26 december (tweede kerstdag) om 16.00 uur in de kerk Sint-Jozef (Ter Looigemweg 6 Brugge): Kerstsamenzang.

'De herdertjes lagen bij nachte'; 'Stille nacht'; 'Nu zijt wellekome'...: wie zingt ze niet graag met Kerstmis, onze eigen Vlaamse kerstliederen?

Sinds jaar en dag (buiten de coronajaren dan) organiseert het Davidsfonds, o.a. in Brugge, de massakerstsamenzang 'U zijt wellekome', om aan deze wens te voldoen, en om meteen ons Vlaams kerstliederenpatrimonium in stand te houden.

Organist Eric Hallein en koor 'Zingen is zijn' zorgen voor de ondersteuning, en het geheel wordt geleid door dirigent Joris Lasure. Het koperkwintet Palladio staat in voor stemmige muzikale intermezzi.

Gratis toegang - er wordt een vrije bijdrage voor de kosten gevraagd.

Parkeren kan op de randparking aan de L. Coiseaukaai, op een 150 meter loopafstand van de kerk.

Iedereen is van harte welkom!

TENTOONSTELLING

Kerst uitgestald

Tijdens de kerstperiode organiseert de Heemkring Dudzele een grote tentoonstelling van unieke kerststallen en taferelen die het kerstgebeuren weergeven.

Karl Cools – bekend van de Smidse te Dudzele – beschikt als verwoed verzamelaar over honderden kerststallen van over heel de wereld.

Deze tentoonstelling 'Kerst uitgestald' is **tot en met zondag 25 december gratis te bezichtigen** in onze **Sint-Pieter in de bandkerk te Dudzele**. Elke dag ben je welkom van 14.00 tot 17.00 uur en op zondag ook aansluitend op de viering, van 11.20 tot 12.30 uur.

De werkgroep Expo Kerststallen (Karls Cools, Pascal Monbaliu, Dirk Pieters, Martin Van Acker en Liset Wijckmans) heet je alvast **van harte welkom!**

De vrome kudde

Kerstquiz Ingezonden door Walter De Bock

Wat eet de sneeuwman op zijn brood?
Sneeuwvlokken.

Wie heeft er met de kerst nooit honger?
De kalkoen, want die is altijd gevuld.

Wat zei de kleine kaars tegen de grote kaars?
Ik ga vanavond uit.

Wat eet een sneeuwman tussen de middag?
Een ijsburger.

Wat heb je in december wat je niet hebt in een andere maand?
De letter D

Een luisterend oor, een helpende hand

ZIEKENBEZOEK OF COMMUNIE

Je bent ziek of hoogbejaard ... Je kan niet naar de eucharistieviering komen: dan kan de H. Communie aan huis gebracht worden. Contacteer pastoor of diaken (zie colofon).

Je wenst bezoek van een parochiale medewerker, contacteer Hedwin De Cuyper 0496 15 16 53 (Sint-Thomas)

TELE-ONTHAAL: PRATEN IS DE EERSTE STAP, BEL 106.

Vragen over relatieproblemen, eenzaamheid, gezondheid, verslaving, depressie, zelfdoding...? Tele-Onthaal is bereikbaar 24 uur op 24, 7 dagen op 7, telefonisch via het noodnummer 106 of online via www.tele-onthaal.be.

ZELFDODING

Vragen over zelfdoding? Je kan anoniem terecht op het **gratis noodnummer 1813**. Liever chatten dan praten? Surf naar de website, dagelijks van 19.00 tot 21.30 uur www.zelfmoordi813.be

FINANCIËLE OF MATERIËLE NOODSITUATIE Contacteer de Sint-Vincentiusvereniging St-Kruis

0476 30 80 87 of Open Balie, Baliestraat 5, Brugge, elke dag van 10.00 tot 11.30 uur, telefoon 0493 88 46 87 antoon.vandeputte@telenet.be

NOOD AAN ONDERDAK 24 uur op 24 en 7 dagen op 7: Regionale Crisisopvang, Katelijnevest 15, Brugge, tel. 050 66 30 81 crisisopvang@cawregiobrugge.be

Zie ook onze website www.parochiessintkruis.be

Advent: is een zoektocht naar geluk en nabijheid. Op Kerstmis wordt de warmte van God zelf tussen de mensen geboren.

Zondagsgebed

Volg maar de ster, die stil staat boven de stal, laat haar in je hart, in je leven schijnen, zij wijst je de weg naar Jezus, je Redder.

Volg maar de ster tot in de stal, ga binnen en breng je Verlosser een groet. Hij zal de nacht, het duister met zijn licht omstralen.

Volg maar de ster, bij verdriet en pijn, als je ontmoedigd bent, alleen.

Hij zal er zijn. Volg maar de ster tot in de kribbe, kniel voor Hem, door God gezonden om jou te beminnen.

Jenny Dewaele

OPKIKKERTJES

Op't randje

Hedwig Van Peteghem

Als ik de kerstverhalen lees en de kerststallen bekijk, kan ik me niet van de indruk ontdoen dat er bewust excentrieke figuren worden gebruikt.

Zelfs de dieren lijken me een allegaartje van jewelste. De steriliteit van de os, de domheid van de ezel en de maktheid van de schapen zijn noodzakelijke elementen in het verhaal.

Probeer die dieren maar eens in te ruilen voor paarden, honden en kippen. Je zult merken dat het verhaal volstrekt meer klopt. De kerststaldieren zijn om een of andere reden gediscrimineerd, maar ook uitverkoren wegens één eigenschap om toch in de kerststal te mogen staan.

Ze erkennen een meerdere.

Ook de mensen in het verhaal hebben iets bijzonders. Bekijk die Johannes de Doper nu eens. Onverzorgd tot en met, met geen tang aan te pakken. En toch is hij het die ons oproept rechte wegen te gaan. En dan de herders, het uitschot van de samenleving, voor wie iedere moeder waarschuwde uit hun buurt te blijven. Verder nog Elisabeth onvruchtbaar, Zacharias stom en ga zo maar door, om te komen bij de climax, het Kind. Er is geen plaats voor Hem die de redder van de wereld wordt genoemd: in een uithoek, waar de dieren verblijven, in de marge van de samenleving.

Ondanks de schijnbare minderwaardigheid, ondanks de discriminatie in de samenleving, hebben alle levende kerstfiguren dit gemeen, ze erkennen iemand die groter is.

Wat de menswaardigheid en het le-

ven bevordert, krijgt bij hen voorrang. Ze stellen zichzelf op de tweede plaats om alle kansen te geven aan wat de wereld nieuw kan maken. En zo krijgt het kerstekind uiteindelijk toch een centrale plaats.

En telkens, telkens als ik mensen zie die zich haasten naar een zieke, telkens als iemand zorg draagt voor een mens met een beperking, telkens als iemand luistert naar een afgezaagd verhaal, telkens als... wat doorgaans niet meetelt, toch meetelt, zeg ik heel stiltejes: zalig Kerstmis, lieve mens.

Bovenstaand cursiefje werd geplukt uit Opkikkertjes (Halewijn, Antwerpen, 2006). Het boek is inmiddels uitverkocht bij de uitgever.

CD RELIGIEUS

Nieuw kerstoratorium

Jérôme Lejeune

Kerstmuziek, en al zeker die uit de barok, is populair. Jérôme Lejeune, de Luikse musicoloog die zo'n veertig jaar geleden het label Ricercar oprichtte, zocht een andere insteek en koos ervoor een nieuw kerstoratorium te creëren met liederen en instrumentale nummers van Duitse barokcomponisten.

Veel werd gevonden in de knappe negentiende-eeuwse Dübenverzameling, bewaard in Uppsala. Door het oratorium vlecht de samensteller allerlei verhalende scènes door een, met de belangrijkste in dialoogvorm.

De luisteraar ervaart hoe het religieuze oratorium zich door de barok heen ontwikkelde van een aaneenrijging van letterlijke Bijbelteksten naar een spannend en fantasierijk verhaal.

Zoals gezegd is het materiaal dat Lejeune ordent opmerkelijk divers. Bekende componisten als Heinrich Schütz, Dietrich Buxtehude en Michaël Praetorius worden geflankeerd door minder bekende.

De belangrijkste componist in Lejeunes nieuwe werk is Andreas Hammerschmidt, uit Zittau. Opmerkelijk is dat al die componisten met elkaar verbonden blijken. Het zou ons te ver voeren om ze allemaal voor te stellen, maar via de figuur van een Franz Tunder bijvoorbeeld zie je perfect de netwerken die die Duitse barokcomponisten met elkaar verbinden.

O Jesulein is netjes opgedeeld in tweeën.

Het eerste deel bestrijkt de Aankondiging aan Maria tot de geboorte van Jezus en vat aan met een feestelijk openingskoor.

Het tweede deel begint met de boodschap aan Jozef (Selle) en de aanbidding van de drie koningen (Buxtehude en tweemaal Hammerschmidt).

Dan volgen het gebed van Simon (Ahle), een korte instrumentale overgang (Capricornus) en de dialoog van Jezus, Maria en Jozef bij de 'verdwijning' van Jezus tijdens het bezoek aan de Tempel.

Volgen nog tot besluit: *Nascitur Immanuel* (David Pohle) evenals een feestelijk slotkoraal uit een rouwcantate van Johann Christoph Bach.

De combinatie van feestelijk en rouw lijkt niet evident, maar is wel helemaal luthers. De dood als de weg naar de eeuwigheid, net zoals Kerstmis al vooruitwijst naar Pasen. (jc)

O Jesulein.

A German Baroque Christmas Oratorio, samengesteld door Jérôme Lejeune, gespeeld en gezongen door het ensemble Clematis onder leiding van Stéphanie de Failliet & Brice Saily, RICERCAR, RIC 444, 23 euro.

Uit den grooten volkskalender van Paul van Zummeren

Kristien VAN ZUMMEREN

Na vandaag gaan de dagen weer lengen, maar dat heeft dan rechtstreeks voor gevolg dat de koude 's nachts fel kan toenemen:

ALS MET SINT-THOMAS DE DAGEN LENGEN, BEGINNEN DE NACHTEN TE STRENGEN.

Anders gezegd:

ALS DE DAGEN LINGEN, GAAT DE WINTER ONS DWINGEN.

Nog anders:

DE DAGEN AAN 'T LANGEN: DE WINTER AAN 'T PRANGEN.

In elk geval: 21 december (de winterzonnwende) is dus duidelijk een keerpunt, vandaar dat men zei:

TOM DRAAIT DE KLOK OM.

En waar deze dagheilige van vandaag in de Lage Landen de klok omdraaide, draait hij in Duitsland niet de klok, maar wel de dag om: **ST. THOMAS KEHRT DEN TAG UM.**

Ontdek artikels uit andere bisdommen

Registreer u op www.kerkenleven.be en haal nog meer uit kerk & leven.

BISDOMNIEUWS MECHELEN-BRUSSEL

TABLET VERBINDT JONG EN OUD IN WIJK KUREGEM

Jongeren van jeugdhuis Alhambra leren ouderen van seniorenhuis Cosmas aan hoe omgaan met een tablet. Een must in deze digitale tijden.

BISDOMNIEUWS ANTWERPEN

BEWONERS OPVANGCENTRUM BROECHEM MAKEN KOOKBOEK

Wat is er leuker dan samen te tafelen? Eten verbindt. Het is het idee achter het boek *Aan tafel*, waarin asielzoekers hun favoriete gerecht voorstellen.

BISDOMNIEUWS BRUGGE

MET KERSTMIS VERBONDEN ZIJN MET KWETSBAREN

„Vanuit hun geloof kunnen christenen, waar het past, de kerst- en eindejaarsdagen dieper en vreugdevoller maken”, zegt Lode Aerts, bisschop van Brugge.

BISDOMNIEUWS GENT

PASTORALE AANVULLING OP BESTAAND AANBOD THUISZORG

Pastoraal werker Marina Botta betreft vormelingen bij ketenzorg in dekenaat Deinze. De kerstballenactie bereikt honderden bewoners van woon-zorgcentra.

BISDOMNIEUWS HASSELT

VREUGDEVOL KERSTFEEST VOOR DE FAMILIE JALILIAN

De paters van het allerheiligste sacrament in Lommel-Kattenbos vingen in 2013 een Armeens vluchtelingengezin op. Enkele dagen werden finaal acht jaar.

SUDOKU

6			9	1			5	8
	8				6	2	4	
4	1		3					7
7	4			5			6	2
9		1		6	2	5		
			4				8	
1	7		6					9
	6			3	9	7		
		2		8			3	6

Ontdek meer en andere puzzels in onze puzzelboeken en -tijdschriften.

DE PUZZELAAR

